

Ayçiçeğinde Sulama

Ayçiçeği tarımı ülkemizde bazı bölgeler hariç genelde kuru koşullarda yapılmaktadır. Ayçiçeği bitkisi oluşturduğu kuvvetli ve derinlere inen kök sistemi nedeniyle kurağa nispeten dayanıklı bir bitkidir. Ancak, ayçiçeğinde su ihtiyacının en fazla olduğu dönem tabla oluşumu başlangıcıyla tanenin süt gibi olduğu devre olup, bu dönemler çok kritik dönemlerdir. Bitki sulandığı zaman %100'e yakın verim artışı sağlanabilmektedir.

Bitkideki gelişme evreleri özellikle ayçiçeğinde **yağış ve sulama zamanları** için önem arz etmektedir. Gelişme evrelerine bakıldığında; yıldız şeklinde tabla görüldüğü zaman R-1'e geçiyor demektir. Tabla ile son yaprak arasındaki mesafe 2 cm'den az ise R-2, 2 cm'den fazla ise R-3, yalancı çiçekler görüldüğünde R-4, gerçek çiçekler açtığında R-5 evresidir. R-5 dönemi dölleme oranına göre kendi içerisinde %10-20...90 gibi sınıflara ayrılmaktadır. R-6 döneminde artık taneler döllemiş olup bundan sonra yağ ve besin biriktirir. R-7, R-8, R-9'da besin biriktirme dönemidir.

Ayçiçeğinde Gelişim Dönemi Evreleri;

Ayçiçeğinde tane sayısına R1 (generatif dönemin başlangıcı) ve R-6 dönemi etkili iken; R-7, R-8, R-9 dönemleri tane ağırlığına ve yağ oranına etki eden dönemlerdir. Bitki R-1'de yağış alıp daha sonraki dönemlerde yağış almaz ise büyük fakat içi boş bir tabla elde edilir. Yağışın en

kritik zamanları R-3 ve R-4 arası dönemler olup, R-5'teki çiçeklerin döllemesi R-3'teki yağışlara bağlıdır. Ancak R-5 döneminde yağış istenmemektedir. R-5 dönemindeki yağışlar tabla çürüklüğüne neden olmaktadır.

-Sulama için en kritik ve bitkinin en fazla su istediği dönemler R-3, R-4 ve R-6, R-7'dir.

-Eğer tek bir sulama olanağı var ise; ve toprağın su tutma kapasitesi yüksekse R-3, R-4 dönemleri, toprağın su tutma kapasitesi düşükse R-6, R-7 dönemleri tercih edilmelidir.

-Daha fazla sulama olanağı varsa yukarıdaki dönemlere ek olarak; tabla ve tane sayısı için R-1, yağ birikimi ve tane ağırlığı için R-7, R-8 dönemlerinde sulama yapılmalıdır.

-Gerçek çiçeklenme dönemi olan R-5'te kesinlikle yağmurlama sulama yapılmamalıdır.

-En ideal sulama damla sulama olup, R-5 harici yağmurlama sulama yapılabilir.

En Uygun Sulama Zamanı

- Bitkiler 40-50 cm olduğunda,
- Tabla oluşmaya başladığı dönem,
- Taneler süt gibi olduğu dönemde (çiçekler döküldüğünde) olmak üzere üç kez sulanmalıdır.

a) İlk tabla oluşumu: Ekimden ortalama 50-55 gün sonra tabla oluşumu (yıldız tabla devresi) başlamaktadır. Bitkinin büyüme ucu tablayı

oluşturmak üzere son yaprak hizasından hafif yükselerek genişlemeye başladığı, büyüme ucunun beş santimetre çapında bir tablaya dönüştüğü zaman tabla oluşumu başlangıcıdır. Bu dönemde ayçiçeğinin suya ihtiyacı olduğundan sulama yapılması gerekir.

b)Çiçeklenme Başlangıcı: Tabla çevresinde iki sıradan oluşan yalancı çiçekler görüldükten sonra, sıra asıl çiçeklere gelmektedir. Söz konusu bu devre çiçeklenme başlangıcı olarak kabul edilmektedir. Yıldız tabla oluşumundan yaklaşık 15 gün sonra rastlanan bu zamanda da ayçiçeğinin su ihtiyacı yine çok yüksektir.

c) Danelerde Süt Olumu Başlangıcı: Tabla üzerindeki daneler, iki parmak arasında sıkıldığında içlerinin beyaz süt görünümünü aldığı bu dönemde de ayçiçeğini sulamak gerekir. Bu da yaklaşık çiçeklenme başlangıcından 15 gün sonrasına denk gelmektedir.

Ayçiçeğinde sulama açısından kritik dönemler;

İlk Tabla Oluşumu

Çiçeklenme Başlangıcı

Danelerde Süt Olumu Başlangıcı

Ayçiçeği Tarımında Başarılı Bir Sulama Yapılmasında Dikkat Edilecek Esaslar

- Eğimli tarım arazilerinde eğime dik ekim yapılmalıdır. Böylece ekim sıraları (karıkları) eğime dik olacaktır.
- Sulamadan önce ayçiçeği sıraları arasında bitkiler henüz 25-30 cm boyunda iken kaz ayağı ile karıklar oluşturulmalıdır.
- Karıklara eşit su verebilmek için sifon türü aletler kullanılmalıdır.
- Ayçiçeği tarlasının sulanması sırasında suyun toprakta kök derinliğine kadar ulaşım sağlamadığı bir demir çubuk ile kontrol edilmelidir.

ÜRÜNÜNÜZ BOL VE
BEREKETLİ OLSUN...

DAHA FAZLA BİLGİ İÇİN
İL ve İLÇE TARIM ve ORMAN
MÜDÜRLÜKLERİNE
MÜRACAAT EDİNİZ.

T.C.
KIRKLARELİ VALİLİĞİ
İL Tarım ve Orman Müdürlüğü

BİTKİSEL ÜRETİM ve BİTKİ
SAĞLIĞI ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

AYÇİÇEĞİNDE SULAMA

ADRES :

Karacaibrahim Mah. Fahrettin Altay

Cad. No:84 KIRKLARELİ

Tel : 0 288 214 35 47

Faks : 0 288 214 10 71

Web : www.kirklarelitarim.gov.tr